

Bestuurslid Ronald Voorhaar:

Financiële positie SPAN ontwikkelt zich goed

Het gaat redelijk goed met ons pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de dekkingsgraad over 12 maanden) is omhoog gegaan van 103,6% eind 2016 naar 109,7% eind juli 2017.

“Eind vorig jaar lag onze beleidsdekkingsgraad onder het vereiste minimum van 104,5%. Daar zitten we nu ruim boven”, zegt SPAN bestuurslid Ronald Voorhaar. Naast de minimumeis die voor alle pensioenfonds in Nederland geldt, is er ook een vereiste dekkingsgraad specifiek voor SPAN. Dat is de eis die De Nederlandsche Bank (DNB) aan SPAN stelt op basis van het gevoerde beleid en de samenstelling van het deelnemersbestand. Die eis ligt op circa 118%. Met 109,7% zijn we daar nog een behoorlijk eind van verwijderd. “Dat klopt”, geeft Ronald toe, “maar de actuele dekkingsgraad van 115,5% per eind juli is een goede graadmeter welke kant we opgaan. De beleidsdekkingsgraad volgt vanwege het 12-maands gemiddelde geleidelijk die ontwikkeling. Dus als we over een jaar de beleidsdekkingsgraad ook op ruim 115% hebben, dan zitten we een stuk in de goede richting.”

Combinatie van factoren

De verbetering van de financiële positie is te danken aan een combinatie van factoren. De belangrijkste zijn de goede beleggingsresultaten en de stijging van de rente. “De Europese Centrale Bank heeft aangegeven dat zij eind dit jaar gaat stoppen met haar programma om staatsobligaties op te kopen om de economie te stimuleren. Je ziet dat de markt daar al een voorschot op neemt en dat de rente op staatsobligaties stijgt.”

Ronald legt uit dat SPAN twee beleggingsportefeuilles heeft. De matching portefeuille dient om de pensioenverplichtingen (die pensioenen die SPAN nu en in de toekomst moet betalen) af te dekken. Als de rente stijgt, daalt de waarde van die matching portefeuille, maar omdat SPAN heeft gekozen voor een gedeeltelijke afdekking van het renterisico, dalen de verplichtingen nog harder. Dat heeft een positieve invloed op de dekkingsgraad. De return portefeuille is bedoeld om extra rendement te maken. “Omdat de aandelenkoersen zijn gestegen, is de waarde van die return portefeuille toegenomen. De combinatie van lagere verplichtingen en hogere beleggingsopbrengsten heeft een dubbel positief effect op de dekkingsgraad en dus onze financiële positie.”

De aangepaste beleggingsstrategie van SPAN pakt goed uit. “Vroeger kozen we voor een strategie van actief beleggen. Daarvoor moesten we extra betalen aan de fund managers. Maar het bleek dat die strategie ons uiteindelijk meer kostte dan opleverde. Nu beleggen we vooral passief in beleggingsfondsen waarbij we tegen lagere kosten dicht in de buurt blijven van het gemiddelde rendement in de markt.”

Ronald is positief over de rest van het jaar. “Natuurlijk moeten we altijd rekening houden met onverwachte ontwikkelingen. De markt blijft nerveus. Dat bleek onlangs toen de Amerikaanse president Trump zijn zorgwet niet door de Senaat kreeg. De aandelenmarkten zakten meteen in omdat beleggers bang waren dat ook andere hervormingen die goed voor het bedrijfsleven waren, zouden worden weggestemd. Daarna werd het verlies al weer snel goedge maakt door goede kwartaalcijfers van ondernemingen. Maar je ziet dat de markt volatiel blijft.”

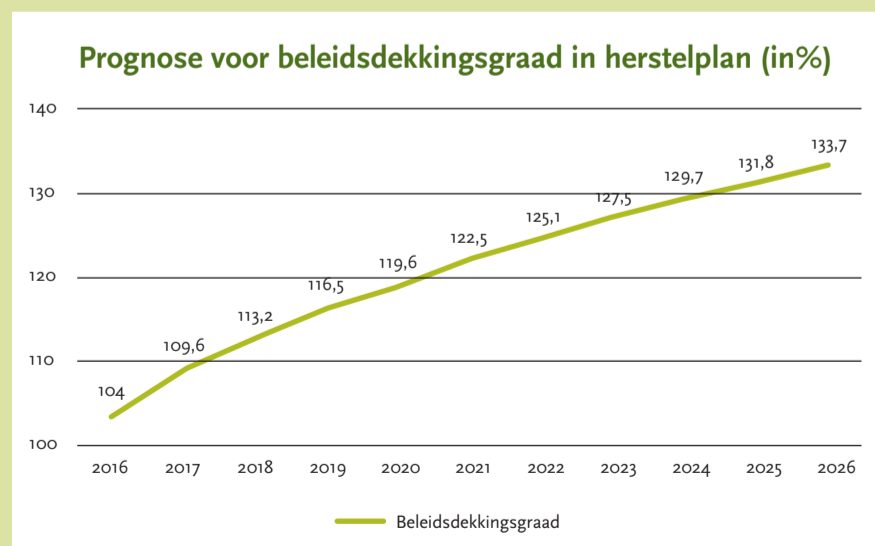
Abbott regeling kent geen indexatie

In het gesprek met Ronald over de financiële ontwikkelingen komt ook de haalbaarheidstoets aan de orde (zie kaderstuk op pagina 2). Elk jaar moet SPAN die wettelijk verplichte toets uitvoeren. “Eigenlijk is de toets vooral bedoeld voor pensioenfondsen met een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling om te meten in hoeverre het fonds in staat zal zijn de koopkracht van het pensioen te behouden. Abbott heeft tot een salaris van bijna € 60.000

een eindloonregeling. Dat betekent dat als je met pensioen gaat je op een hoger uitkeringsniveau begint. Tot aan die salarisgrens werken namelijk alle cao-loonstijgingen en individuele salarisverhogingen door in je pensioen omdat je pensioen wordt gebaseerd op je laatst verdiende loon. Na je pensionering krijg je geen toeslagverlening. Onze adviseur Mercer heeft een keer een vergelijking gemaakt tussen onze eindloonregeling en een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Daaruit kwam dat het omslagpunt ligt op 85 jaar. Tot die leeftijd biedt onze regeling het beste pensioenresultaat. Daarna beginnen we achter te lopen op de middelloonregeling vanwege het gemis aan indexatie. Onze regeling pakt dus over het algemeen gunstiger uit, zeker omdat mensen in het begin van hun pensioenperiode vaak actiever zijn en de kosten van levensonderhoud dus ook hoger zijn. Daar komt nog bij dat veel middelloonregelingen de laatste jaren vanwege de moeilijke financiële situatie van de fondsen niet of niet volledig zijn geïndexeerd. ◀

Actualisatie herstelplan door DNB goedgekeurd

Twee jaar geleden heeft het bestuur van SPAN een herstelplan ingediend bij DNB omdat de beleidsdekkingsgraad lager was dan het vereiste niveau. Uit dit plan kwam naar voren dat SPAN op basis van het bestaande premiebeleid en beleggingsbeleid zonder extra bijstortingen door de werkgever binnen vijf jaar de beleidsdekkingsgraad weer op het vereiste niveau zal hebben. Dat is ruim binnen de termijn van tien jaar die ervoor staat. Dit voorjaar heeft SPAN het herstelplan geactualiseerd. Volgens dit plan, dat is geaccordeerd door DNB, zullen we in 2020 een beleidsdekkingsgraad hebben die boven het vereiste niveau van circa 118% ligt. ◀

Lees verder op pag. 2 >>

Sommige artikelen in deze Nieuwsbrief zijn speciaal gemarkeerd voor:

- Werknemers in actieve dienst
- Voormalige werknemers die nog niet met pensioen zijn
- Gepensioneerden

SPAN slaagt voor haalbaarheidstoets

Net als alle andere pensioenfondsen moet SPAN elk jaar een haalbaarheidstoets uitvoeren. Die toets dient om te kijken of SPAN op koers ligt om de ambitie voor het pensioenresultaat over een periode van 60 jaar te halen. Het fonds is in 2017 opnieuw geslaagd voor die toets.

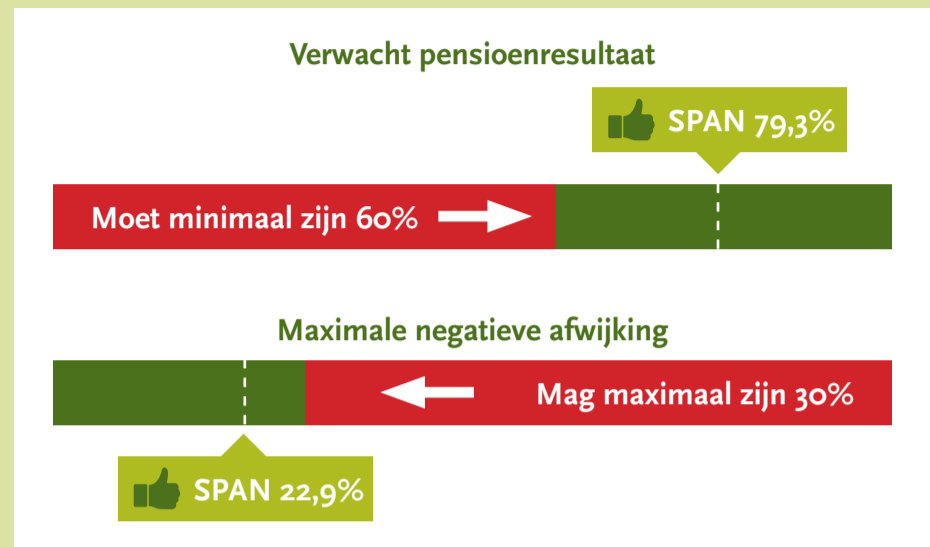
Bij de haalbaarheidstoets gaat het er vooral om in welke mate de koopkracht van de pensioenen kan worden behouden. Met andere woorden: in hoeverre kan het pensioen van onze deelnemers de prijsstijgingen volgen over een periode van 60 jaar. Elk jaar wordt met de toets bekeken of het verwachte pensioenresultaat nog aansluit bij de verwachtingen. De toets meet hoe ons beleid en onze risicohouding uitpakken voor het gemiddelde pensioenresultaat van alle deelnemers op basis van 2.000 economische scenario's. De systematiek van de berekeningen is voorgeschreven door De Nederlandsche Bank. Als het pensioenresultaat 100% is, dan betekent dit dat het pensioen over 60 jaar naar verwachting volledig alle prijsstijgingen zal bijhouden. De sociale partners binnen Abbott en het bestuur van SPAN hebben bepaald dat zij bij een gemiddelde economische ontwikkeling een ondergrens van 60% acceptabel vinden. Dit heeft te maken met het bijzondere karakter van de pensioenregeling van Abbott die geen indexatie kent (zie interview op pagina 1).

Verwacht resultaat boven de ondergrens

In de haalbaarheidstoets van 2017 komt het verwachte pensioenresultaat uit op 79,3% (2016: 80,2%). Dit betekent dat het pensioen van deelnemers naar verwachting bijna 21% aan koopkracht verliest en dit is dus ver boven de gestelde ondergrens van 60%.

Maximale negatieve afwijking binnen de marge

Een tweede belangrijke graadmeter is wat de maximale negatieve afwijking van de ondergrens van het pensioenresultaat mag zijn bij een 'slecht weer scenario' waarin de economische omstandigheden extreem tegenzitten. De sociale partners en het pensioenfonds hebben bepaald dat de maximale afwijking 30% van het verwachte resultaat mag zijn. Het pensioenresultaat bedraagt in dit scenario 61,1%. Dit vertaalt zich in een maximale afwijking van 22,9% (2016: 19,4%). Zo slagen we ook op dit punt voor de toets. <

Pensioenrichtleeftijd gaat in 2018 naar 68 jaar

De regering heeft besloten de pensioenrichtleeftijd per 1 januari 2018 te verhogen van 67 naar 68 jaar. Wat dit in de praktijk betekent voor de actieve deelnemers van Abbott is afhankelijk van wat de sociale partners – de werkgever, de vakbonden en ondernemingsraden – hierover besluiten. Zij zijn hierover met elkaar in gesprek.

In 2014 is de pensioenrichtleeftijd (de leeftijd waarop je normaal gesproken volgens de pensioenregeling met pensioen gaat) verhoogd van 65 naar 67 jaar. De sociale partners hebben toen afgesproken de verhoging in de pensioenregeling door te voeren en de opgebouwde aanspraken om te rekenen naar de nieuwe pensioenrichtleeftijd.

Als de sociale partners in 2017 niets wijzigen naar aanleiding van de verhoging van de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar, betekent dit dat de pensioenregeling fiscaal bovenmatig wordt. Er is dus hoe dan ook een aanpassing van de pensioenregeling nodig.

Aanpassing pensioenregeling komt op website

Wij zullen het besluit van de sociale partners en de gevolgen voor de pensioenregeling zo spoedig mogelijk op de website www.pensioenfondsabbott.nl bekend maken. Ook in de Newsflash van januari 2018 zullen we erop terugkomen.

Eerder met pensioen blijft mogelijk

Let op: Ook al gaat de pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar, dit betekent niet dat je tot je 68ste moet doorwerken. Het blijft mogelijk eerder met pensioen te gaan. Deeltijdpensioen is eveneens een interessante mogelijkheid. Kijk voor de keuzemogelijkheden rond je pensionering in het Pensioen 1-2-3 op onze website www.pensioenfondsabbott.nl. In de nieuwsbrief van september 2016 hebben we een uitgebreid artikel gepubliceerd over die keuzemogelijkheden. Die nieuwsbrief vind je ook op de website: in het keuzemenu rechts op de homepage onder 'Publicaties'. <

Je verwachte pensioen staat online

Weet jij hoeveel pensioen je later kunt verwachten? Grote kans dat het antwoord op die vraag nee of ongeveer zal zijn. Het is wel belangrijk dat je weet hoe je ervoor staat met je pensioen. Zal het genoeg zijn om na je pensionering verder te leven zoals jij wilt? Zo niet, dan kun je er wellicht nog wat aan doen door zelf iets extra te sparen. Als je pas een paar jaar voor je pensionering je in je pensioen gaat verdiepen is het te laat om er nog wat aan te veranderen.

Hoe weet je hoeveel pensioen je gaat ontvangen? Tot vorig jaar stond het op je jaarlijkse Uniform Pensioenoverzicht. Zoals je elders in deze nieuwsbrief kunt lezen, is dat niet meer zo omdat je een veel actuelere stand van je pensioen online kunt vinden.

Er zijn twee plaatsen op internet waar je die informatie kunt vinden. Voor puur je Abbott pensioen is dat het deelnemersportaal Mijn Pensioencijfers en voor je pensioen van alle werkgevers die je hebt gehad en ook de AOW is dat www.mijnpensioenoverzicht.nl.

Deelnemersportaal Mijn Pensioencijfers
Het portaal Mijn Pensioencijfers is speciaal ingericht door onze administrateur AZL voor SPAN. In een beveiligde omgeving heb je al je SPAN pensioenzaken bij elkaar. Je kunt zien wat je straks netto aan pensioen kunt verwachten en wat je al hebt opgebouwd. Je kunt jouw persoonlijke gegevens aanpassen, formulieren opvullen en versturen en je hebt je documenten zoals je UPO's bij elkaar. In de nieuwsbrief van 2016 hadden we een uitgebreid artikel over hoe het portaal werkt. Heb je de nieuwsbrief niet meer, dan kun je die downloaden via onze website www.pensioenfondsabbott.nl.

Kijk bij 'Publicaties' in het menu op de homepage. Rechts op de homepage vind je de knop 'Mijn Pensioencijfers'. Als je daarop klikt, kun je veilig in het portaal inloggen met je DigiD, je digitale identiteitscode van de overheid. Als je voor het eerst met je DigiD inlogt, word je gevraagd om je (privé) e-mailadres op te geven. Als je dat hebt gedaan, stuurt AZL je een mailtje met een lange link erin. Door daarop te klikken activeer je je persoonlijke omgeving in 'Mijn pensioencijfers'. Je ziet dan je gegevens zoals die bij AZL bekend zijn. AZL bedankt je voor het activeren en vervolgens kom je in het beginscherm. Als je later via de knop op de website van het pensioenfonds met je DigiD opnieuw inlogt, hoef je de bovengenoemde stappen niet meer te doorlopen.

Heb je nog nooit ingelogd op Mijn Pensioencijfers, dan raden we je aan dit spoedig te doen. Je zult zien hoe makkelijk en handig het is.

www.mijnpensioenoverzicht.nl

Op het portaal Mijn Pensioencijfers zie je uitsluitend gegevens over je Abbott pensioen. Er is ook een plaats op internet waar je gegevens ziet van je pensioen bij al je werkgevers. Dus niet alleen Abbott, maar ook eventuele vorige werkgevers. Ook je toekomstige AOW is opgenomen in het overzicht. Deze plaats is de website www.mijnpensioenoverzicht.nl. Inloggen doe je net als op het deelnemersportaal met je DigiD. Op de site www.mijnpensioenoverzicht.nl voeren alle pensioenuitvoerders in Nederland geregeld de gegevens in van al hun deelnemers. Daardoor heb je een veel actueler overzicht van je verwachte pensioen. Je kunt de nettobedragen zien zodat je weet wat je straks aan inkomen te besteden hebt. Op de site kun je ook zien wat je partner en minderjarige kinderen krijgen als je komt te overlijden. Verder kun je aanklikken wat het pensioen wordt als je wat eerder of later met pensioen zou gaan.

We raden je aan minstens één keer per jaar te kijken op www.mijnpensioenoverzicht.nl. Dan weet je hoe je ervoor staat met je pensioen.

COLUMN

Jonathan Negro

Voorzitter Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

Open organisatiecultuur

Er wordt tegenwoordig veel gesproken en geschreven over bedrijfscultuur. De cultuur bij Abbott komt voort uit de doelstelling om zich in te zetten voor de gezondheid van mensen op een manier die echt verschil maakt. Dat vertaalt zich in streven naar de best mogelijke prestaties en producten, inzet van de meest geavanceerde technologie en nadruk op innovatie, diversiteit en vertrouwen winnen van klanten en andere belanghebbenden.

In het dit voorjaar uitgezonden televisieprogramma Zwarte Zwanen kwam de organisatiecultuur van sommige pensioenfondsbehoorlijk negatief in beeld. Hoe zit het eigenlijk met ons pensioenfonds? Ik ben ervan overtuigd dat wij binnen SPAN een cultuur hebben waarop we trots mogen zijn.

In het bestuur en ook in ons verantwoordingsorgaan hebben we mensen die zich met hart en ziel inzetten voor de belangen van de deelnemers. Ze zijn afgevaardigd namens de werkgever, de werknemers of de pensioengerechtigden en zijn ook zelf deelnemers van het fonds. Ze zitten er niet specifiek voor de groep die zij vertegenwoordigen, maar zetten hun brede kennis en ervaring in voor alle deelnemers. Dat is goed voor onze deelnemers en geeft een meerwaarde aan onze bestuurscultuur.

Als pensioenfonds moeten we ons aan allerlei wetten en voorschriften houden, ook wat betreft gedrag en cultuur. Maar onze organisatiecultuur is veel meer dan voldoen aan wetten en regels. Onze cultuur is informeel, open en eerlijk. Er is ruimte voor ieders mening en soms botst dat wel eens. Maar we komen er altijd uit omdat we als bestuur staan voor een gemeenschappelijk doel: onze deelnemers een zo goed mogelijk pensioen bieden. Informeel, open en eerlijk is ook hoe we willen communiceren naar onze deelnemers. In deze nieuwsbrief doen we daar ons best weer voor.

Wil je reageren op deze column?
Ik zie je bericht graag tegemoet.

Jonathan Negro

voorzitter Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

In beschikbare premieregelingen: Doorbeleggen na pensioendatum wordt mogelijk

Deelnemers aan beschikbare premieregelingen kunnen sinds september 2016 kiezen voor een variabele uitkering als ze met pensioen gaan. In de Newsflash van januari publiceerden we een uitgebreid artikel over dat onderwerp. Samen met de beheerder van de beschikbare premieregelingen bij SPAN, NN Investment Partners (NN IP), werkt het bestuur aan een praktische invulling van de mogelijkheid om deelnemers voor te bereiden op de inkoop van een variabele uitkering. In dit artikel informeren we jullie over de stand van zaken.

Eerst nog even een herhaling van wat hoofdpunten. Alle deelnemers bij Abbott nemen deel aan de Basis Module. Dit is een eindloosregeling waarbij je pensioenuitkering wordt gebaseerd op je laatst verdiende salaris. Die uitkering is na de pensioeningang vast.

Is je jaarsalaris hoger dan € 59.674 (2017), dan bouw je ook pensioen op in de Beschikbare Premie Module. Dit is een beschikbare premieregeling. Daarin is je pensioenuitkering afhankelijk van de beleggingsrendementen op je opgebouwde kapitaal en de rentestand op het moment dat je je kapitaal omzet in een pensioenuitkering. Ook de Vrijwillige Bijspaar Module (per 2015 geen nieuwe bijdragen meer mogelijk) en de Netto Pensioenregeling (voor wie meer dan € 103.346 per jaar verdient) zijn beschikbare premieregelingen.

Beschikbare premieregeling en variabele uitkering vanaf pensioendatum

Als je vroeger met pensioen ging, dan moest op dat moment het hele opgebouwde pensioenkapitaal uit de beschikbare premiemodule worden omgezet in een levenslange pensioenuitkering. Die uitkering moest en moet je nog steeds buiten het pensioenfonds aankopen bij een verzekeraar. Daarbij speelt de rente een heel belangrijke rol. Hoe hoger de rente, hoe meer pensioen je kan kopen voor je kapitaal. Omdat de rente de laatste jaren extreem laag is geweest, hebben mensen minder pensioen kunnen kopen voor hun opgebouwde kapitaal dan misschien werd verwacht. De regering wilde iets doen aan deze situatie en heeft per 1 september 2016 de Wet Verbeterde Premieregeling ingevoerd. Hierdoor is het nu mogelijk om te kiezen voor een variabele uitkering. Bij een variabele uitkering blijf je na je pensioendatum doorbeleggen. Daarmee maak je kans op extra rendement, maar je loopt ook risico als de beleggingsresultaten tegenvallen. De algemene verwachting in de pensioenmarkt is dat kiezen voor een variabele uitkering per saldo meer kans biedt op een hoger pensioen dan inkopen van een vaste pensioenuitkering. Zekerheid daarover is er echter niet.

Vroegtijdig voorsorteren

Als een variabele uitkering je aanspreekt, is de keus daarvoor niet alleen op je pensioendatum belangrijk, maar eigenlijk al vele jaren eerder. In de beschikbare premiemodules bij SPAN belegt NN IP de voor jou ingelegde premies volgens het life-cycle principe. Dat houdt in dat er meer risico wordt genomen als je jong bent. Je hebt dan immers nog voldoende tijd om eventuele tegenvallers in je beleggingsportefeuille op te vangen. Naarmate je dichterbij de pensioendatum komt, wordt het risico steeds meer afgebouwd. Er wordt dan bijvoorbeeld minder in aandelen belegd. Als je

besluit om te kiezen voor een variabele uitkering blijf je doorbeleggen na de pensioendatum. Dat betekent dat het afbouwen van het risico later en geleidelijker kan, zodat je kans hebt op wat extra rendement. Het is dus belangrijk al vroegtijdig voor te sorteren op de keus voor een variabele uitkering.

Onderzoek nieuwe beleggingsmix bij SPAN

Het bestuur is op dit moment druk bezig om te onderzoeken op welke wijze de bestaande life-cycles kunnen worden uitgebreid met een life-cycle 'Doorbeleggen'. Tijdens de opbouwfase wordt het risico meer geleidelijk teruggebracht. Na de pensioendatum wordt er doorbelegd met het kapitaal, waarbij het rendement op de beleggingen de hoogte van de pensioenuitkering van het volgende jaar bepaalt. Zijn de rendementen hoog, dan is de uitkering hoger. Vallen de rendementen tegen, dan is de uitkering lager. Tot een bepaalde leeftijd van bijvoorbeeld 85 jaar wordt jaarlijks een deel van het pensioen vastgezet. Dit betekent dat naarmate de leeftijd stijgt, het pensioen minder afhankelijk wordt van beleggingen.

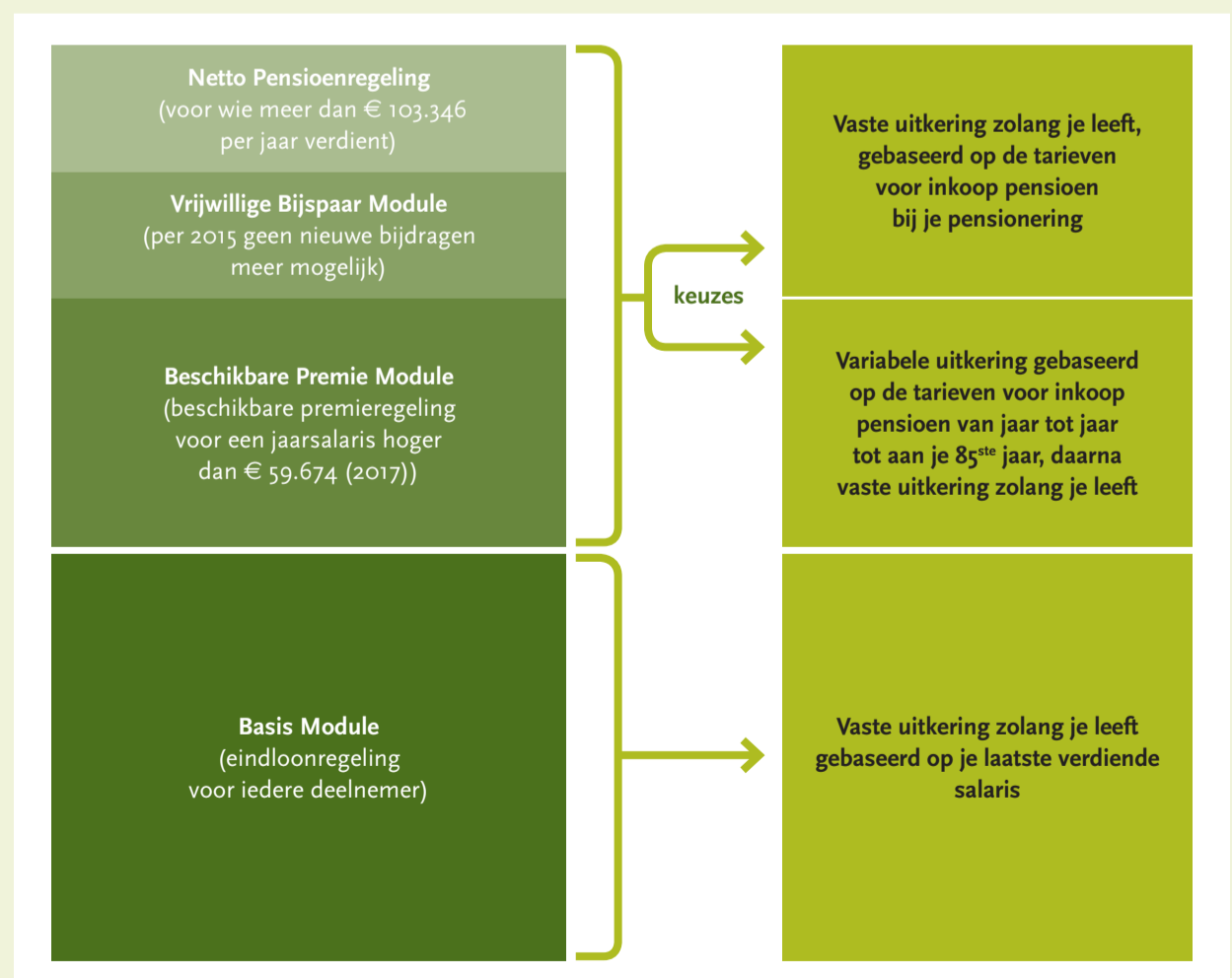
Vanaf de 85-jarige leeftijd zal het pensioen niet langer in hoogte variëren.

Keuze voor de deelnemers

Je kunt dus al ruim voor je pensioendatum kiezen voor de mix 'Doorbeleggen'. Dan heb je kans op meer rendement omdat je risico langzamer wordt afgebouwd, maar loop je mogelijk ook meer risico. Op de pensioendatum kun je ook nog kiezen voor een variabele uitkering. Je kunt ook net als vroeger kiezen voor een vaste uitkering zodat je precies weet waar je aan toe bent.

Voor eind 2017 persoonlijk bericht

De mogelijkheid van het inkopen van de variabele uitkering op de pensioendatum en de daarop afgestemde nieuwe lifecycle beleggingsmix moeten wettelijk per 1 januari 2018 geregeld zijn. Er is dus voor SPAN nog veel werk te zetten. Voor het eind van het jaar krijg je persoonlijk bericht over de veranderingen binnen de beschikbare premiemodules. ◀

Nieuw VO-lid Bertho van den Berg: “Ga vroegtijdig na hoe je ervoor staat met je pensioen”

“Pensioen is mij altijd blijven boeien. Toen ik de vacature zag voor een lid van het verantwoordingsorgaan (VO) namens de actieve deelnemers heb ik eerst even nagedacht en ook gesproken met een paar mensen over de inhoud van het werk en hoe veel tijd het zou kosten. Daarna heb ik mij kandidaat gesteld.”

Bertho van den Berg:

“Als je van plan bent om eerder te stoppen met werken, moet je eigenlijk zelf sparen om het AOW-gat te dichten.”

Bertho van den Berg werd in april bij de verkiezingen voor het VO gekozen met een grote meerderheid. Hij kreeg maar liefst 63% van de stemmen. “Dat heeft mij wel verbaasd”, zegt hij. “Ook vond ik het opmerkelijk dat maar 20% van de actieve deelnemers zijn of haar stem heeft uitgebracht. Het blijft moeilijk mensen te interesseren voor het pensioen.”

Zelf sparen om AOW-gat te dichten

Die ervaring heeft Bertho ook vanuit zijn eerdere werk bij het pensioenbureau van Solvay. “Er waren soms mensen die pas twee of drie maanden voor hun pensioen belden met de vraag: hoeveel pensioen krijg ik straks eigenlijk? Het is zo belangrijk dat je vroegtijdig nagaat hoe je ervoor staat met je pensioen, want dan kun je er eventueel nog wat aan doen.

De pensioenrichtleeftijd is eerder omhoog gegaan naar 67 jaar en gaat volgend jaar naar 68. Ik spreek veel mensen die vanwege hun beroep eerder willen stoppen, maar aanlopen tegen de financiële consequenties daarvan. Het effect van het pensioen bij Abbott wat eerder laten ingaan, valt nog wel mee. Dat is

vaak wel op te vangen. Het probleem is meestal dat je vanaf die vervroegde pensioendatum tot je AOW-leeftijd de AOW moet missen. Dat scheelt toch gauw € 11.000 per jaar. Als je van plan bent om eerder te stoppen met werken, moet je eigenlijk zelf sparen om dat AOW-gat te dichten.”

Veel ervaring

Bertho brengt veel pensioenervaring mee naar het VO. Hij begon zijn loopbaan in 1984 op de financiële administratie bij Solvay. In 2008 ging hij over naar het pensioenbureau van Solvay. “We hadden daar verschillende regelingen en meerdere pensioenfondsen waaronder het fonds van Solvay Pharmaceuticals wat later Abbott Healthcare werd. Nadat we in 2012 het laatste fonds hadden geliquideerd ging ik weer terug naar de financiële afdeling.”

Administratie op orde houden

Bertho is nu werkzaam als Supervisor Employee Cost administration en daarmee verantwoordelijk voor een juiste financiële weergave van alle employee gerelateerde kosten, inclusief pensioen. Hij is nauw betrokken bij de accounting van de pensioenpremies vanuit de werkgever en zorgt ook voor overzichten voor de actuaire van het fonds. Bertho vertelt dat er wel eens fouten voorkomen doordat medewerkers niet op de payroll staan van het juiste bedrijf binnen Abbott. “We moeten zorgen dat administratief alles volledig op orde is. Ik denk ook dat het bestuur van het fonds hier wat meer naar zou moeten kijken. Die administratie is natuurlijk in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de werkgever, maar naar mijn mening moet het bestuur van het pensioenfonds zich er wel van vergewissen dat de aangeleverde gegevens kloppen. Wellicht kan ik vanuit mijn rol in het VO daar nog eens aandacht voor vragen.”

Kennis opfrissen

Bertho heeft op het pensioenbureau vele pensioenvragen van medewerkers beantwoord en nog steeds is hij een vraagbaak als het om de oude Solvay regelingen gaat. Hij heeft dus veel pensioenbagage. “Maar”, zo zegt hij, “er is in de afgelopen jaren veel veranderd op pensioengebied en ik ga daarom contact zoeken met het opleidingsinstituut SPO om een cursus te volgen om mijn kennis op te frissen. Natuurlijk volg ik ook de ontwikkelingen in de pensioenwereld nauwgezet.” Een vergadering van het VO heeft Bertho nog niet bijgewoond. “Dat komt in september. Wel heb ik mij met een groep uit het VO bezig gehouden met het bestuderen van het jaarverslag van het fonds.”

Ook kleine pensioenkapitalen tellen mee bij SPAN

Het komt af en toe voor dat SPAN deelnemers met een klein pensioenkapitaal uit de beschikbare premie-regelingen er bij pensionering niet in slagen om voor dat kapitaal bij een verzekeraar een pensioenuitkering aan te kopen. Verzekeraars werken hier soms niet aan mee omdat de hoogte van dit kapitaal te laag is.

Het bestuur van SPAN wil deze deelnemers natuurlijk niet in de kou laten staan. Deelnemers die kunnen aantonen dat drie verzekeraars hebben geweigerd hun kleine pensioenkapitaal om te zetten in een pensioenuitkering, kunnen daarom bij het bestuur een verzoek indienen om dit kapitaal binnen SPAN te laten omzetten in een levenslange pensioenuitkering. ◀

Samenvatting SPAN jaarverslag 2016: Jaar van opbouw en glorend herstel

De zeer lage rente was ook in 2016 een bepalende factor voor SPAN en zorgde voor druk op de financiële positie. In het tweede halfjaar trad herstel op en dat heeft zich in de eerste helft van 2017 voortgezet. In 2016 heeft het bestuur van SPAN belangrijke stappen gezet bij het optimaliseren van het beleggingsbeleid, het risicobeheer en de communicatie.

Vermogen stijgt door beleggingsresultaten

Vooraf dankzij hogere beleggingsopbrengsten is het belegd vermogen van SPAN gestegen van € 251,6 miljoen in 2015 tot € 308,3 miljoen in 2016. Ook het voor rekening en risico van de deelnemers belegde vermogen steeg van € 26,9 miljoen in 2015 tot € 30,8 miljoen in 2016.

Door de extreem lage rente stegen de pensioenverplichtingen van € 248 miljoen naar € 293,3 miljoen.

Herstel in tweede halfjaar

De actuele dekkingsgraad steeg van 105,1% per eind 2015 naar 109,3% per eind 2016. In het eerste halfjaar daalde de dekkingsgraad onder invloed van de lage rente. In de tweede helft van het jaar was er sprake van een gestaag herstel. Omdat de beleidsdekkingsgraad het gemiddelde is van de actuele dekkingsgraad over de laatste 12 maanden, werken stijgingen daarin veel geleidelijker door. Daardoor was de beleidsdekkingsgraad van 103,8% per eind 2016 lager dan per eind 2015 (108,8%). Zoals in het interview met Ronald Voorhaar elders in deze nieuwsbrief is te lezen, verwacht het bestuur van SPAN zonder bijzondere maatregelen ruim binnen de termijn van het herstelplan de financiële positie weer op orde te hebben.

Positieve beleggingsresultaten

Waar SPAN in 2015 nog een negatief rendement op de beleggingen behaalde van -2,6%, was er nu een positief resultaat van 14,2%. Door de rentedaling steeg de waarde van de matchingportefeuille, die dient om het risico van rentedalingen af te dekken. Daarnaast was er dankzij positieve ontwikkelingen op de financiële markten een goed resultaat op de returnportefeuille, die is bedoeld om extra rendement te behalen. Het rendement bleef overigens nog wel net iets achter bij de benchmark, de marktstandaard waarmee het beleggingsresultaat wordt vergeleken. Ook het rendement op de beleggingen voor rekening en risico van de deelnemers ging van een min (-0,7%) in 2015 naar een plus (8,1%) in 2016.

In 2016 is een overstap gemaakt van BNP Paribas naar BMO voor het totale vermogensbeheer. Daarnaast is het beleid veranderd van actief naar passief vermogensbeheer. Actief beheer betekent dat het fonds zelf actief handelt in beleggingen in de hoop daarmee extra rendement te behalen. Bij passief beheer neemt SPAN deel in beleggingsfondsen die een bepaalde index (zoals de AEX) volgen. In het verleden is gebleken dat actief vermogensbeheer niet tot betere resultaten heeft geleid. De kosten voor passief vermogensbeheer zijn lager dan voor actief vermogensbeheer.

Lagere kosten

Door de continue aandacht van het bestuur voor kostenbeheersing zijn de uitvoeringskosten per deelnemer gedaald van € 711 in 2015 tot € 639 in 2016. Hierbij is het aantal deelnemers de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden, conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie. Inclusief gewezen deelnemers zijn de uitvoeringskosten € 423 per deelnemer (2015: € 502).

De kosten voor het vermogensbeheer worden uitgedrukt in een percentage van het beheerd vermogen. Die kosten zijn gedaald van 0,48% in 2015 tot 0,40% in 2016.

Extra aandacht voor ICT- risico

Het bestuur heeft in 2016 bij de risicobeheersing veel aandacht besteed aan de overdracht van de beleggingsportefeuille naar de nieuwe vermogensbeheerder. Ook heeft het bestuur extra aandacht besteed aan het ICT-risico. Zo is extra informatie opgevraagd bij externe leveranciers die te maken hebben met privacygevoelige gegevens en zijn overeenkomsten waar nodig aangepast. Verder heeft SPAN in 2016 het financieel crisisplan geactualiseerd.

Creatieve communicatiesessie

Het blijft een uitdaging om deelnemers te interesseren in hun pensioen. Daarom hebben SPAN en de werkgever Abbott Nederland de handen inéengeslagen om creatieve oplossingen te bedenken om de pensioencommunicatie aan de werknemers verder te verbeteren. In het najaar is een sessie gehouden met het verantwoordingsorgaan, de centrale ondernemingsraad, de afdeling Human Resources van de werkgever en de communicatiecommissie van SPAN. Als een van de resultaten hiervan gaat in het vierde kwartaal van 2017 een Feit of Fabel campagne van start (zie elders in deze nieuwsbrief).

Wijzigingen in bestuur

In het bestuur zijn enkele wijzigingen geweest. Han Stegeman heeft door het aanvaarden van een nieuwe functie bij Abbott zijn bestuurslidmaatschap namens de werkgever per 1 juni 2017 beëindigd. Bert Broecks had eerder al per 1 januari 2017 zijn functie als bestuurslid namens de werkgever beëindigd vanwege het aanvaarden van een nieuwe functie. Hij was ook penningmeester van SPAN. Die rol is overgenomen door Eelco Dijkstra. Er is op dit moment een vacature in het bestuur namens de werkgever.

De centrale ondernemingsraad heeft Yvonne Groen, die voorzitter was van het verantwoordingsorgaan, voorgedragen als bestuurslid namens de werknemers. De voorgenomen benoeming van Yvonne zal naar verwachting in september worden gemeld bij De Nederlandsche Bank (DNB).

Het bestuur is Bert Broecks en Han Stegeman erkentelijk voor hun toewijding en inzet voor SPAN en de deelnemers.

Het verantwoordingsorgaan en de visitatiecommissie geven in het jaarverslag een positief oordeel over het beleid van het bestuur van SPAN in 2016.

Ook geven zij het bestuur voor de toekomst een aantal aanbevelingen mee. Hun verslag en de reactie daarop van het bestuur zijn te vinden in het volledige jaarverslag. Je kunt het downloaden via de website www.pensioenfondsabbott.nl. Ga naar 'Publicaties' in het menu rechts op de homepage en kies voor Jaarverslagen. ◀

Meerjarenoverzicht

	2016	2015	2014	2013	2012
Aantallen					
Actieve deelnemers	1.677	1.743	1.726	1.978	1.919
Gewezen deelnemers	924	771	1.166	680	577
Pensioengerechtigden	129	106	109	91	81
Totaal	2.730	2.620	3.001	2.749	2.577
Financiële gegevens (in duizenden euro)					
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen	308.335	251.609	287.701	196.286	188.935
Beleggingsopbrengsten	36.240	-9.567	75.252	-13.197	21.514
Rendement op basis van total return	14,2%	-2,6%	36,0%	-6,2%	12,9%
Beleggingen voor risico deelnemers					
Belegd vermogen	30.781	26.902	25.503	19.484	15.931
Beleggingsopbrengsten	2.242	-180	3.437	698	1.505
Rendement op basis van total return	8,1%	-0,7%	16,9	5,3%	5,5%
Reserves					
Algemene reserve	30.168	14.152	50.165	22.686	27.558
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	24.304	21.458	22.279	22.922	25.844
Bijdragen voor risico deelnemers	2.130	2.031	2.958	3.078	2.823
Pensioenuitkeringen	1.914	1.980	1.861	1.818	1.794
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten					
Totaal	1.154	1.315	1.188	1.266	1.223
Per deelnemer in euro (actieven en pensioengerechtigden)	639	711	647	612	612
Dekkingsgraad					
Aanwezige dekkingsgraad	109,3%	105,1%	120,3%	112,8%	116,4%
Beleidsdekkingsgraad	103,8%	108,8%	117,1%		
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,0%	104,0%	104,5%	104,6%	104,6%
Vereiste dekkingsgraad	116,6%	117,2%	108,3%	108,4%	107,5%

Medewerkers AMO blijven in 2017 bij SPAN pensioen opbouwen

Eind februari 2017 is de overdracht van de aandelen van Abbott Medical Optics (AMO) door Abbott aan Johnson & Johnson definitief geregeld. Voor het pensioen van de medewerkers van het in Groningen en Nieuwegein gevestigde bedrijf is door Abbott met Johnson &

Johnson afgesproken dat zij in 2017 nog pensioen blijven opbouwen bij SPAN. Vanaf 2018 vindt de pensioenopbouw niet langer bij SPAN plaats. De opgebouwde pensioenen blijven vooralsnog bij SPAN.

Op termijn is het niet uitgesloten dat er een collectieve waardeoverdracht zal plaatsvinden naar de pensioenregeling die voor de AMO werknemers vanaf 2018 zal gaan gelden. ◀

Pensioen en onbetaald verlof

Steeds meer mensen kiezen ervoor om onbetaald verlof op te nemen om bijvoorbeeld een wereldreis te gaan maken, een studie te volgen of iets anders te doen. Als je een tijd onbetaald verlof opneemt, hoe zit het dan met je pensioenopbouw? In dit artikel gaan we hierop in.

De algemene regel is dat als je onbetaald verlof opneemt, je tijdens deze verlofperiode geen pensioen opbouwt. Er is een uitzondering en die heeft te maken met de levensloopregeling als die voor jou nog van toepassing is. Als je in je onbetaald verlofperiode minstens 70% van je laatst verdiende loon opneemt uit je levenslooptegoed, dan gaat je pensioenopbouw door. Neem je echter minder op dan 70% van je laatst verdiende loon, dan bouw je geen pensioen op over de onbetaald verlofperiode.

Je kunt ervoor kiezen om tijdens de onbetaalde verlofperiode zelf de pensioenopbouw voort te zetten. Dit houdt echter in dat je dan niet alleen je eigen werknemerspremie, maar ook de werkgeverspremie dient te betalen. Bedenk daarbij dat de werkgeverspremie veel hoger is dan de premie die je zelf betaalt.

Als je besluit over een bepaalde periode gedeeltelijk te blijven werken en gedeeltelijk onbetaald verlof op te nemen, dan bouw je alleen pensioen op over het gedeelte dat je werkt.

Partner en kinderen verzekerd bij onbetaald verlof tot 18 maanden

Deze regels gelden voor de opbouw van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen. Mocht je echter tijdens je periode van onbetaald verlof onverhoopt komen te overlijden, dan ontvangt je partner 70% van het ouderdomspensioen dat voor jou was verzekerd voorafgaand aan je periode van onbetaald verlof. Voor wezen geldt dat zij 14% van het ouderdomspensioen ontvangen. Wat hier beschreven staat over het partner- en het wezenpensioen geldt voor een maximumperiode van 18 maanden. Ga je langer met onbetaald verlof, dan geldt deze bepaling niet meer.

Opbouw pensioen begint weer bij terugkeer

Als je na een periode van onbetaald verlof weer volledig of gedeeltelijk aan het werk gaat, wordt de opbouw van je pensioen voortgezet op basis van het salaris en het eventuele deeltijdspercentage dat geldt bij je terugkeer. Als je overweegt om een tijd onbetaald verlof op te nemen, is het verstandig daarbij in aanmerking te nemen wat dit betekent voor de opbouw van je pensioen.

Placemats met **feit of fabel**

We sturen jullie elk jaar een nieuwsbrief en een news-flash en we plaatsen geregeld berichten op onze website www.pensioenfondsabbott.nl. Toch blijkt het steeds moeilijk om medewerkers te interesseren in hun pensioen. Daarom is er vorig najaar een bijeenkomst geweest met HR, de COR, het verantwoordingsorgaan en de communicatiecommissie van SPAN om te brainstormen over creatieve ideeën om het pensioen eens op een andere manier bij jullie onder de aandacht te brengen.

Stellingen over pensioen

Een van die ideeën is een Feit of Fabel campagne via placemats die je vanaf oktober in alle bedrijfsrestaurants van Abbott gaat tegenkomen. Op die placemats vind je een stelling over pensioen en we vragen je of die stelling een feit of een fabel is. Het antwoord geven we meteen op de placemat. Als je wilt weten waarom die stelling feit of fabel is, kun je dat vinden op een speciale pagina van onze website. Daar kun je ook nog doorklikken naar andere delen van de site als je helemaal in detail informatie over het onderwerp wilt. De stellingen gaan over pensioen in het algemeen, je pensioen bij Abbott en je pensioenfondss SPAN.

Ambassadeurs

De stellingen worden gepresenteerd door pensioenambassadeurs. Dit zijn leden van het verantwoordingsorgaan of collega's van de HR afdelingen die je in het bedrijf kunt aanspreken als je vragen hebt over de stellingen of over je pensioen.

Ideeën zijn welkom

De placemats bevatten ook een aantal pensioenfeitjes die aardig zijn om te lezen. We doen verder een oproep aan je of je zelf een leuk idee hebt om het onderwerp pensioen onder de aandacht te brengen. Dat horen we dan graag. Heb je nu al zo'n idee en wil je het al delen, stuur dan een mailtje naar Yvonne.Groen@abbott.com. Yvonne maakt deel uit van de communicatiecommissie en is bij Abbott coördinator van deze actie.

In het laatste kwartaal

We hopen dat de placemats gespreksstof opleveren over pensioen tijdens de lunch. We gaan negen verschillende placemats maken. Je kunt ze vinden in de bedrijfsrestaurants in de tweede week van oktober, de tweede week van november en de eerste week van december. ◀

Nieuwe look voor UPO

Als het goed is, heb je kort geleden je Uniform Pensioenoverzicht (UPO) ontvangen. Hopelijk heb je het niet meteen weggelegd maar goed bekeken. Dan heb je gezien dat je UPO er dit jaar heel anders uitziet dan in voorgaande jaren. In plaats van een uitgebreid document met vele pagina's toelichting, krijg je nu een paar pagina's met korte teksten en iconen die ook voorkomen in het Pensioen 1-2-3 op onze website www.pensioenfondsabbott.nl.

Een ander belangrijk verschil is dat je op het UPO dit jaar alleen het pensioen ziet dat je tot en met 31 december 2016 bij SPAN hebt opgebouwd. Het verwachte pensioen als je in de toekomst met pensioen gaat, wordt niet meer getoond op het UPO. De reden daarvoor is dat je een veel actueler overzicht van je verwachte pensioen kunt vinden op de website www.mijnpensioenoverzicht.nl. In deze nieuwsbrief vind je een apart artikel over deze website en ook over ons eigen deelnemersportaal 'Mijn pensioencijfers'. ◀

Waar kan ik terecht met vragen?

Heb je vragen over je pensioenregeling, de overdracht van je pensioen of andere pensioengerelateerde vragen? Neem dan contact op met AZL, de administrateur van het pensioenfonds. De contactgegevens van AZL zijn:
Telefoon: 088 116 30 01
E-mail: pf-abbott@azl.eu
Postadres: Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Communicatiecommissie van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland.

Eindredactie Yvonne Groen, Charles Merison en Gea Slot
Redactie Montae Communicatie, Rijswijk
Ontwerp Oranje boven, 's-Hertogenbosch
Fotografie Abbott, Montae Communicatie, en stockfoto's
Drukwerk Qantes, Rijswijk